

SocaRRell

publicació del GOB a Menorca - maig 2016 - núm.96

Societat, economia i territori: un diàleg necessari

Articles

Energia i paisatge

2015 a l'hospital d'animals

La cuca d'escopinada

Reformes legislatives,
economia i territori

Natura per a tots

Agricultura connectada
a la terra

Els tallers des Viver

Voluntariat

El GOB s'internacionalitza

Índex

La necessitat de les energies alternatives i el paisatge 3

Entrevista:
El voluntariat europeu.
El GOB s'internacionalitza 4-5

L'hospital d'animals durant 2015 6

Animalons:
La cuca d'escopinada 7

Fotodenúncia:
Escampant verins 7

Les reformes legislatives, l'economia i el territori 8-9

La natura és per a tots 10

Agricultura connectada a la terra 11

Tallers as Viver de plantes de Menorca 13

Amb bon humor 13

Noticiari breu 14

Per apuntar a l'agenda 15

Camí des Castell, 53. 07702 Maó

Horari:

Matins de dilluns a divendres, de 9.30 a 14.30 h

Capvespres de dilluns a dijous, de 17.30 a 20 h

Telèfon: 971 35 07 62

Fax: 971 35 18 65

www.gobmenorca.com / info@gobmenorca.com

Camí de Maó, 38. 07760 Ciutadella

Telèfon: 971 38 63 22

ciutadella@gobmenorca.com

Editorial

Política per a la gent. Necessitat d'un diàleg transparent i participatiu.

La llei està feta per a les persones i no les persones per a la llei. Aquesta afirmació o sentència és d'aplicació tant per a l'administració en general com per a qualsevol tipus d'entitat, associació o col·lectiu humà que necessiti regular les relacions internes a fi d'aconseguir un correcte funcionament del grup.

La relació entre tots els membres del grup ha de ser horitzontal. Això implica coneixement dels altres, comprensió de les seves tasques i acceptació de les seves realitats. S'han de conjuminar les tres coses amb un profund diàleg per part de tots, una profunda intercomunicació que eviti la superficialitat que ens envolta massa sovint i també una tolerància gran i efectiva que ens dugui a una acceptació de la realitat dels altres. Tot açò són elements indispensables per a una bona convivència.

Però també hi ha d'haver una relació vertical. Certament el qui mana ha de saber quines són les necessitats reals dels subordinats. Quins són els seus problemes, quins els seus anhels, aspiracions i desitjos. Així mateix també els de baix han de saber escoltar i prestar atenció a les exigències i normatives regulades per la llei a fi i efecte de millorar la convivència.

Jo som un dels que pensa que el diàleg és la via, el camí, la solució de moltes coses. Gandhi ja ho deia més o menys així: "no existeix un camí per a la pau (llegiu diàleg), no us esforceu a cercar un camí nou o vell o modern. La pau (llegiu diàleg) és el camí".

Aquesta és la política que ens mou a tots nosaltres, diàleg per exposar i rebre les propostes polítiques, diàleg per confrontar postures i arribar a acords consensuats, diàleg per participar al màxim possible en la presa de decisions... Des del GOB hem de saber interpretar i llegir constantment i correctament les necessitats reals de Menorca. I per això amb l'ajuda de tècnics i professionals intentem fer un correcte plantejament de la realitat que ens envolta i donar respostes vàlides perquè els ciutadans puguin actuar en conseqüència.

És un esforç gros, hem de seguir treballant, però, amics, estic convençut que és el camí. ■

Jaume Obrador, president insular

DADES BANCÀRIES:

Caixa Colonya: IBAN ES91 2056 0012 2141 0200 1610

CIF G-07 089 600

Editat en paper reciclat 100%

S'autoritza la reproducció total o parcial d'aquesta publicació citant-ne la procedència.

Dipòsit legal: MH-67/1993

La necessitat de les energies alternatives i el paisatge

Parc solar de Son Salomó

Poder avançar en la producció d'energia provinent de fonts renovables és un dels reptes que ha d'abordar Menorca sense més dilació, però ho ha de fer buscant la manera de no perdre el valor territorial i paisatgístic de l'illa. Des del GOB creiem que això es pot fer acordant uns criteris que busquin la compatibilitat.

La important polèmica que es va viure fa uns anys amb el projecte de parc eòlic de Son Bruc i ses Comunes, que es volia construir sobre un alzinar madur al nord de Ferreries, no es va repetir quan es van fer els parcs solars de Son Salomó i Binissafúller, perquè es van adoptar unes dimensions i unes tipologies constructives que van permetre una gran integració en el medi rural.

Ara hi ha una nova discussió oberta al nord de Ciutadella, perquè el parc solar de Son Salomó vol ampliar en 13 vegades la seva extensió, i perquè hi ha dos parcs eòlics en tramitació. Més enllà de l'opinió que cadascú pugui tenir (a uns els agraden les plaques solars i a d'altres no; uns consideren un atemptat els molins eòlics i d'altres un exemple de sostenibilitat), sembla innegable que com a societat hem d'abordar el problema energètic i ho hem de fer buscant una certa racionalitat.

El GOB ha elaborat una proposta de criteris, amb l'objectiu de buscar solucions. És un document obert a millores, que intenta regular la implantació en sòl rústic d'instal·lacions significatives d'energia solar fotovoltaica i d'eòlica.

Això es fa perquè només amb parcs importants podem canviar els ridículs percentatges que avui tenim d'energies

renovables (entre solar i eòlica, un 3 % de l'electricitat que consumim, i només un 1 % de l'energia total quan es compten transports i climatitzacions). Per aquests motius, tot i l'interès que té poder anar posant plaques o petits molins a teulades residencials o industrials, cal assumir que també necessitem fer instal·lacions més grans al rústic. Per fer una comparació, en una teulada normal hi caben poc més de 20 plaques, mentre que a Son Salomó actual n'hi ha unes 20.000.

El GOB proposa no permetre la fotovoltaica a zones d'alt valor natural (zones humides i dunars, alzinars, marines d'ullastre i aladern, barrancs, illots i penya-segats, i planteja una dimensió màxima de 150.000 m². S'aporten també criteris paisatgístics, tècnics i constructius, perquè no es vegin les plaques des de carreteres primàries o secundàries i perquè el terreny rural tenguí la mínima transformació.

Els parcs eòlics presenten més restriccions, tant per motius paisatgístics com de compatibilitat amb espècies d'aus altament protegides, però també podrien tenir el seu espai.

El GOB ha enviat la proposta a institucions públiques, agents socials implicats i empreses relacionades. El podeu trobar a www.gobmenorca.com/criteris-per-a-lenergia-renovable-en-sol-rustic

Si es pot controlar de manera local la producció d'energies netes, conservarem el paisatge i aconseguirem que els beneficis econòmics quedin al màxim en el territori. ■

L'ENTREVISTA

El Voluntariat Europeu: el GOB s'internacionalitza

Ja fa dos anys que llengües com l'estonià, el francès o l'hongarès comencen a sonar dins del GOB. El motiu és que el GOB Menorca està acollint voluntaris en el marc del programa de Servei de Voluntariat Europeu (ERASMUS +) de la Comissió Europea. Són joves de 18 a 30 anys d'arreu d'Europa que s'integren totalment dins dels equips de feina del GOB, durant vuit, deu o fins i tot dotze mesos. Així tenen una experiència completa en endinsar-se en el dia a dia d'una entitat ambiental com la nostra, i també d'enriquiment personal en conviure amb gent local i conèixer la nostra illa i la seva cultura.

Aquest any na **Dóra Szefcsik**, una al·lota hongaresa de 28 anys, i en **Romain Francin**, francès de 27, estaran ajudant al GOB i gaudint de Menorca durant 8 mesos.

Acompanyats d'una truita de patates i un bon got de vi de la terra, ens entrevistem amb els dos voluntaris després d'un llarg matí de feina as Viver.

D'on sou?

Dóra (D). Del sud d'Hongria.

Romain (R). De Normandia, al nord de França.

Quina formació teniu i quina experiència laboral heu tingut fins ara? Quant vau optar a la plaça de voluntariat a Menorca, què pensàveu que podríeu aportar a l'illa?

(D). He passat molta estona asseguda a un escriptori. Tres anys de carrera d'econòmiques, per després passar a fer tres anys més de psicologia. Quan vaig acabar els meus estudis universitaris, encara vaig fer un màster en psicologia clínica infantil. Després vaig estar dos anys treballant amb nens en situació de vulnerabilitat social en programes d'educació no reglada i art. A partir d'aquesta experiència, vaig conèixer molta gent relacionada amb programes de conservació i ONG'S. Vaig descobrir que no volia treballar per a una gran empresa o multinacional, i per la part personal, necessitava un descans dels estudis per sentir-me autònoma, així com també treballar a l'aire lliure durant una temporada. Més que qualsevol altra cosa, volia una experiència nova. Potser la meva formació acadèmica no està molt relacionada amb la feina del GOB, però jo estava disposada a fer voluntariat encara que fos amb alguna cosa completament diferent a la meva formació.

(R). Jo tinc estudis universitaris d'Agronomia i Ecologia. Abans de venir a Menorca, vaig estar un any a Biscaia treballant en un centre d'investigació d'aus. Allà em vaig dedicar a l'educació ambiental per a visitants francesos, anellant ocells i promocionant el projecte *Bird Flyway*, un projecte compartit per molts països Europeus.

Què és el que us va cridar l'atenció de l'oferta de voluntariat que va fer el GOB per voluntaris EVS?

(D i R). La major part de l'oferta de voluntariat de EVS és amb infància o gent gran. Als dos ens agradava la idea que l'activitat que ofería el GOB es feia a l'aire lliure, també el compromís mediambiental del GOB i el fet de que fos en una illa petita com Menorca, de la qual amics i família gairebé no havien sentit a parlar.

Amb quins projectes del GOB esteu col·laborant?

(D i R). Treballem as Viver a Maó, i en el Centre de Recuperació de Fauna Silvestre a Ciutadella. També realitzem funcions de suport a l'equip de treballadors del GOB quan i on es faci necessari.

La proposta de voluntariat al GOB és molt de "mans a l'obra". Us va sorprendre?

(D i R). No, na Montse ens va explicar de forma molt detallada en què consistiria la feina quan ens van entrevistar per *Skype*.

(D). Però s'ha que dir que sí que és cert que hi ha dies que treballem de valent i acabem ben cansats.

Parlàveu l'espanyol abans d'arribar a Menorca?

(D). Jo havia començat cursos de castellà a l'escola d'idiomes a Hongria en dues ocasions però mai els havia acabat. Aquí he après ràpidament ja que el castellà és l'idioma que fem servir a la feina amb el GOB i també l'idioma que tenim en comú amb en Romain. Des que som aquí, vaig també dos dies a la setmana a l'escola d'adults.

(R). El meu nivell d'espanyol és raonablement bo i no tinc problemes de comunicació. Haver viscut a Biscaia em va donar l'oportunitat d'adquirir fluïdesa amb l'idioma .

Què trobeu a faltar ara que viviu a Menorca?

(D). La meva família i els meus amics i, al principi d'estar aquí, l'estil de vida de la ciutat. Havent viscut a Budapest capital, es feia estrany veure sempre la mateixa gent en els mateixos llocs. Una altra cosa és que no trobo els ingredients per cuinar les receptes típiques d'Hongria, però en realitat no m'és un problema.

(R). Els meus amics, el formatge i la mantega francesa.

Què és el que més us va sorprendre quant vau arribar a Menorca?

(D). Que no totes les cases tenen calefacció, un fet inimaginable a Hongria. Estic impressionada de com la gent recicla les seves deixalles. L'Administració Local realment ho posa molt fàcil. A Hongria no és així, no estem tant conscienciats.

(R). Jo m'imaginava que l'illa seria més plana i més seca. La gent és més simpàtica del que m'havia pensat.

Podeu practicar les vostres aficions aquí?

(D). Tinc la titulació de busseig i espero poder fer un altre curs a l'estiu. M'encanta el mar i també el ioga.

(R). L'ornitologia és la meva gran afició i en el meu temps lliure col·laboro com a voluntari per a un estudi sobre la migració de les aus a l'illa de l'Aire. M'agrada també el futbol i practicar-lo m'ha ajudat a fer amics.

Després de la vostra estada a Menorca, com veieu el vostre futur?

(D). M'agradaria continuar treballant en el camp de la protecció de la natura; en un món ideal, amb nens també o potser me dediqui a la meva afició pel ioga més seriosament. Viatjar i treballar a sud-Amèrica també seria un desig de futur.

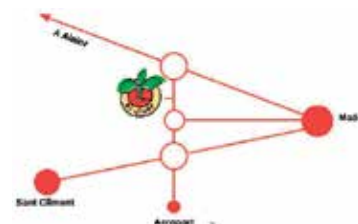
(R). M'agradaria poder treballar per a una organització similar a Urdaibai Bird Centre, com a guarda litoral o qualsevol activitat relacionada amb el turisme sostenible o l'ornitologia.

Moltes gràcies Dóra i Romain!! ■

**ES VIVER
de plantes de Menorca**

OBERT: divendres i dissabtes de 10 a 13:30 h.

CARRETERA DE L'AEROPORT (DAVANT MESTRAL)
650 350 172 / 971 35 07 62
esviver@gobmenorca.com / www.gobmenorca.com

L'hospital d'animals durant 2015

Fa prop de 30 anys que el GOB es preocupa a Menorca per l'atenció als animals silvestres ferits. En aquests temps hem assistit a més de 4.285 animals amb necessitats veterinàries, i s'han recollit 12.593 tortugues de terra que estaven en captivitat. Aquestes dades es poden consultar amb més detall a la memòria 2015 del Centre de Recuperació de Fauna Silvestre que es pot consultar al web del GOB Menorca.

Hi ha una tendència clara a recollir cada vegada més animals. L'any 2015 hem atès 836 animals. 329 eren animals autòctons amb necessitat d'assistència veterinària, l'any amb més ingressos. La resta eren 501 tortugues de terra provinents de captivitat i 6 animals exòtics amb potencial invasor. Dels 329 animals assistits, 134 han pogut ser alliberats altra vegada al seu medi.

L'hospital d'animals ens permet també posar en contacte fillets i persones de totes les edats amb la fauna de Menorca, donar-la a conèixer i explicar quines problemàtiques té. Unes 1.800 persones han visitat el Centre durant 2015, en activitats escolars o en les visites guiades que es fan durant tot l'estiu.

Voluntària alimentant un poll de mèrlera blava.

La feina de l'hospital d'animals es pot fer gràcies a la intervenció de persones voluntàries, que ajuden en tasques molt diferents. Des de la recollida dels animals, feines de manteniment del centre o cria de polls orfes. Més d'un 30% dels animals ingressats són polls, sobretot de mussol, xòric i vinjola.

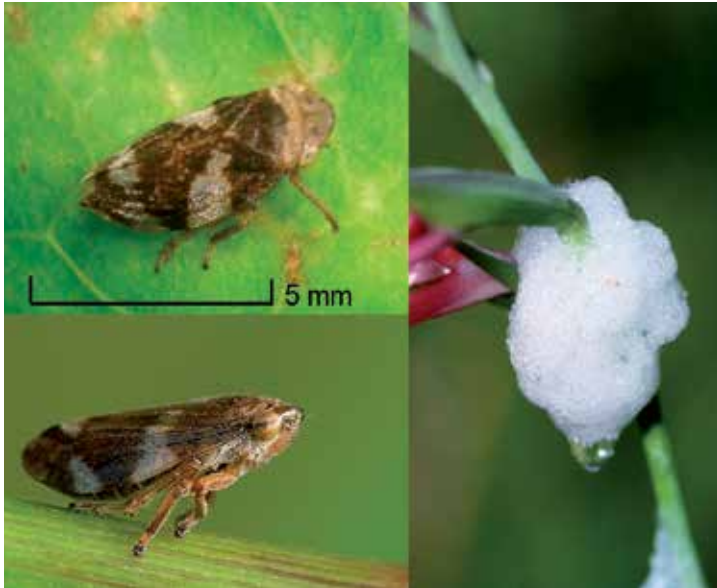
Es segueix en una situació d'instabilitat econòmica i finançament inferior al desitjable, tot i que es cerca diversificar les fonts de finançament. S'ha obert al públic el centre durant l'estiu, gràcies a la col·laboració de Líthica. Hem seguit amb la campanya d'apadrinaments. Durant 2015 la clínica veterinària Jaume Pons va ajudar al finançament del centre, gràcies a la seva contractació per part del COFIB. Pel que fa a les administracions, s'ha rebut ajuda del Consell Insular i dels ajuntaments de Maó i es Mercadal. La realitat és que no s'han aconseguit els ingressos al nivell necessari, per la qual cosa les mesures de contenció en la despesa segueixen sent importants. Si els resultats es poden considerar bons és gràcies a la feina d'un bon nombre de persones voluntàries.

Segueix en marxa la campanya Apadrina 1m² del Centre de Recuperació de Fauna Silvestre, que dóna l'oportunitat a tothom que vulgui d'ajudar-nos a seguir realitzant aquesta feina necessària per a la gent i la fauna de Menorca. ■

Activitat amb fillets al Centre de Recuperació de Fauna Silvestre.

La cuca d'escopinada (*Philaenus spumarius*)

Passejant pel camp a la primavera és bo de fer veure el que semblen escopinades de saliva blanca enganxades a les plantes. Si us atreviu a investigar al seu interior hi trobareu un animallet de pocs mil·límetres de color verdós amb ulls negres. És la larva de la cuca d'escopinada (*Philaenus spumarius*), un insecte hemípter originari del Paleàrtic. Aquest animaló s'alimenta xuclant la saba de moltes espècies de plantes. Les femelles van repartint els 400 ous que ponen, adherint-los a plantes que

serviran d'aliment a les larves durant la cinquantena de dies que dura el seu desenvolupament. És la larva qui genera la salivera que li serveix de cau segur davant dels depredadors. Un cop arriba a l'estat adult segueix dins la sabonera uns 10 dies més, fins que s'eixuga del tot.

La cuca d'escopinada adulta sembla un petit llagost, de només 6 mm, amb aspecte aixafat i ovalat. La coloració pot ser molt variada, de tons ocres, marrons i negres. És un insecte molt àgil, que es desplaça caminant o volant, i sobretot saltant quan es sent amenaçat. La seva capacitat de saltar és increïble per la seva mida, ja que pot arribar a distàncies de 70 cm. Accelera 400 vegades la força de la gravetat, quan les puces només ho fan 135 vegades, i nosaltres com a molt arribem a 3 vegades. Es propulsen amb les potes posteriors, que mantenen sempre en tensió, a punt per emergències. Per caminar només empra les potes anteriors, i quan se sent en perill dispara les posteriors per fugir.

El fet d'alimentar-se xuclant saba fa que pugui transmetre malalties a les plantes. S'ha vist que pot difondre la *Xylella fastidiosa*, un bacteri d'origen americà que està ocasionant problemes greus a oliveres i altres plantes llenyoses a Itàlia. ■

Fotodenúncia

ESCAMPANT VERINS

De tant en tant ens alarmen amb anàlisis d'aigües, terres, peix, marisc, o moltes altres coses amb nivells de contaminació superiors als normals i permesos. I ens estranyem, ja que no acabem d'entendre d'on surt tant de contaminant. No som conscients que en la nostra vida quotidiana fem multitud de substàncies químiques tòxiques, que acaben contaminant-nos. Conservants, productes de neteja, dissolvents... Els herbicides són un bon exemple fàcil d'eliminar, però preferim contaminar-nos a controlar la vegetació amb altres mètodes existents i més nets. ■

LES REFORMES LEGISLATIVES

El missatge territorial interessat

El debat territorial i econòmic a Menorca sembla estar sempre obert, sempre viu. I és ben interessant seguir-lo, perquè del debat sorgeixen decisions, i d'aquestes se'n deriven conseqüències que ens acaben afectant a tots.

Una de les coses que ajuda a formar-se una opinió fonamentada és conèixer les dades disponibles, a fi de poder obtenir algunes certeses. Per exemple, a Menorca hi ha gent que va repetint un missatge que diu que l'excessiva protecció territorial de l'illa no permet el creixement econòmic. I una reflexió d'aquest estil pot tenir repercussions no menyspreables en un moment on molta gent pateix restriccions econòmiques.

De fet, a l'illa es mantenen algunes línies d'opinió, dirigides a combatre la idea de Reserva de Biosfera i a demontzar el Pla Territorial Insular (el PTI). Són teories basades a fer veure que, problemes que es donen a tot l'Estat o més enllà, són exclusius de Menorca.

Les xifres que posen la realitat sobre la taula

Recentment, s'han publicat xifres que tornen a desmentir aquestes teories i que conviden a pensar-hi. Efectivament, les estadístiques que es poden consultar a la Direcció General del Cadastre, del Ministeri d'Hisenda, demostren que aquesta illa encara té terrenys qualificats

com a urbans o urbanitzables, per créixer un 35 % més del que ara hi ha construït. Més de 6.000 parcel·les edificables que no s'han usat. Per no parlar de la quantitat d'edificis a mig construir o per rehabilitar.

Dins d'aquestes xifres no hi ha comptats els terrenys que la Norma Transitòria aprovada a principis de 2015 havia previst quan afegia zones de creixement de les urbanitzacions de costa. Caldrà veure si ara aquest article es deroga finalment o si es manté en vigència.

Per tant, les dades demostren que a Menorca hi ha terrenys ja classificats, per a qualsevol creixement urbanístic mínimament racional. En algunes zones de costa és encara clarament excessiu (Son Parc, Coves Noves, Son Bou...).

De manera que caldrà demanar de nou més precisió en les opinions corporatives (formacions polítiques, col·legis professionals, patronals, etc) i també un detall més acurat quan es fan propostes d'ordenació territorial.

Perquè una cosa és mirar si hi manca alguna parcel·la estratègica per a una depuradora, per a millorar un aparcament o altres necessitats d'interès públic, que tothom pot entendre, i l'altra és fer un discurs que justifiqui continuar insistint en els errors del passat.

www.catastro.minhap.es/jaxi/tabla.do

Resultados por municipios

Balears (Illes) por Municipios, período y suelo vacante.

	2016M03	
	Parcelas sin edificar	Porcentaje suelo vacante
07002 Alaior	832	34,31
07015 Ciutadella de Menorca	1.138	23,94
07023 Ferreries	186	25,48
07032 Maó	1.051	30,34
07037 Mercadal, Es	1.530	60,16
07052 Sant Lluís	1.026	38,01
07064 Castell, Es	172	16,45
07902 Migjorn Gran, Es	106	30,07

Sòl vacant i parcel·les urbanitzables, en dades del Ministeri d'Hisenda.

S, L'ECONOMIA I EL TERRITORI

Les reformes legislatives

La bona notícia és que bastants de les grans amenaces urbanístiques que s'havien gestat aquests darrers anys en el sòl rústic de Menorca ja no seran fàcils d'executar. El Decret Llei que es va publicar el mes de gener del present any va recollir gran part d'allò que s'havia demanat en les campanyes a favor de la conservació del territori.

La passada legislatura es va viure amb un seguit de canvis en l'ordenació territorial, que bàsicament van buidar de contingut la legislació urbanística per a dispersar-la a partir de lleis sectorials. Això generava una gran inseguretats jurídica i una complexitat per interpretar la seva aplicació pràctica.

Menorca en va viure un exemple amb el parc aquàtic de Biniancolla, autoritzat en sòl rústic protegit quan els altres parcs aquàtics estan en sòl urbà. Els informes tècnics i jurídics propis eren contraris. Es van haver de buscar diversos informes externs fins que en van trobar un de favorable. Ho van declarar d'interès general i el van exonerar dels paràmetres urbanístics vigents en aquella parcel·la. El cas es troba als tribunals, denunciat per altres empreses del ram.

Un panorama així genera qualsevol cosa manco seguretat jurídica. També crea descrèdit a les institucions que hi col·laboren. Ja s'han escrit massa episodis negatius amb l'urbanisme a Balears (podeu trobar més detalls sobre aquest tema a: www.gobmenorca.com/es-torna-a-racionalitzar-lordenacio-territorial).

La molt necessària revisió del PTI

Queda encara camí a fer. S'han suspès o canviat els articles més problemàtics, però el Parlament haurà d'abordar a continuació la revisió a fons de cada llei i serà el moment de proposar també criteris que cerquin l'equilibri entre l'activitat econòmica i la conservació del territori.

A Menorca, s'han d'abordar així mateix, aspectes transcendents com la revisió del Pla Territorial Insular (que s'havia d'haver duit a terme el 2013), la posada en marxa de manera efectiva del Consorci de Disciplina urbanística en rústic, o la clarificació de si es mantenen alguns articles de la Norma Territorial Transitòria.

Al mateix temps, cal afrontar la necessitat d'agilitzar els tràmits i combatre l'excessiva lentitud administrativa que de vegades es mostra en casos que no són conflictius. Però això no s'aconsegueix modificant lleis per a desprotegir el territori, sinó racionalitzant el funcionament de l'administració pública. ■

Sòl urbanitzable al nord des Mercadal.

Sòl urbanitzable a Son Bou i Torre-solí.

La natura és per a tots

Què seria de la nostra societat si no poguéssim garantir el principi d'igualtat a totes les persones que en formem part?

Tot i que malauradament veiem que massa vegades aquest principi és vulnerat, també s'han d'alabar les accions diàries de moltes persones que fan que es respecti.

Un dels exemples que ens toca de ben a prop és l'accés a la natura de les persones amb diversitat funcional. No sempre és fàcil que una persona amb mobilitat reduïda pugui gaudir d'un passeig per un tram de Camí de Cavalls. No sempre és fàcil que infants amb TEA (Transtorns de l'Espectre Autista) puguin gaudir de l'acompanyament adequat per a visitar un Centre de Recuperació de Fauna Silvestre.

Però gràcies a l'ajuda de persones com na Sílvia i en Txatxo o de docents vocacionals del CEIP Mare de Déu del Carme, aquests obstacles s'esvaeixen en un instant.

Així, aquest mes d'abril, 12 infants amb TEA, van visitar l'Hospital d'Animals de la mà de l'Associació *Menorca para Todos* per tal de conèixer la feina que allí s'hi fa i observar els animals que hi resideixen amb molta atenció i simpatia. N'Alejandro, en Mario, en Toni, en Rubén i tots els seus companys i companyes sentien empatia vers aquests animals i ens sorprenien amb els seus coneixements més curiosos de les espècies que observaven. Aquesta va ser la primera acció materialitzada del projecte *Capacitats per descobrir la natura*, que pretén atracar a la natura persones amb diversitat funcional, i que el GOB Menorca porta a terme amb la col·laboració del COFIB i la Fundació de l'Obra Social de La Caixa.

Igualment d'interessant i il·loable és l'acció voluntària dels docents del CEIP Mare de Déu del Carme, que utilitzen ja des de fa uns anys les cadires *Joëlle*. Aquestes cadires adaptades al senderisme van possibilitar que na Paula, una filleta de primer de primària amb mobilitat reduïda, pogués gaudir d'una excursió de Punta Prima a Alcalar amb tots els seus companys. L'esforç que posaven els seus mestres i acompanyants a empènyer la cadira pel pedregós camí es veia recompensat immediatament per la cara de felicitat de la seva ocupant.

Moltes gràcies pel vostre esforç i dedicació, gràcies perquè l'accés a la natura sigui igual per a tots. ■

Agricultura connectada a la terra

Conèixer iniciatives i experiències agràries que s'estan desenvolupant arreu, amb criteris de sostenibilitat ambiental, econòmica i social, ajuda a ampliar l'espectre de mira i a valorar oportunitats per a un futur millor pel camp. Adaptar-se als nous contextos, noves demandes i exigències no és fàcil, però és un camí que tard o d'hora s'ha de començar, i molt millor si es fa amb coneixement i il·lusió.

El Seminari Agricultura i Medi Ambient que realitzam anualment des del GOB, i que aquest any ha celebrat la seva novena edició, pretén ser escenari per a difondre iniciatives que apunten cap a un futur del sector agrari viable i conscient de la importància de la conservació del seu entorn.

L'equilibri entre la gestió agrària i l'ús responsable dels recursos, com el sòl, l'aigua o la biomassa, entre d'altres, permet una interrelació i una connexió que afavoreix el bon enteniment de la xarxa d'organismes que configuren una finca. El sòl ha estat un dels protagonistes d'aquesta darrera edició del seminari. S'ha conegut, de la mà de na Núria Cuch, com funciona i quines són les pràctiques que s'han d'utilitzar perquè aquest sigui més productiu i sa.

L'experiència de Jauregia Esnekiak de Navarra va posar el focus en la reconversió d'una explotació lletera cap a l'agricultura ecològica. La finca, gestionada per la família Azkarate durant tres generacions, va trobar-se en un

punt d'inflexió en decidir agafar-la els germans Mikel i Aitor. Ells volien continuar treballant la finca familiar, però amb condicions diferents. Van rebaixar el bestiar i començaren la transformació de la llet en productes elaborats. Amb aquest canvi han passat de 2 llocs de feina amb 50 vaques, a 4 llocs de feina amb 22 vaques. Segons ells, "el secret es troba en la reducció de les despeses, tant de veterinaris, d'adobs químics com de pinsos, i en l'elaboració de productes transformats, que és on hi ha el benefici".

Cercar la diferenciació i el valor afegit dels productes que s'ofereixen és el que es va derivar de les dues experiències de Menorca que van participar al seminari. Cobrir al mercat el buit d'un producte demandat és el que van fer na Cristina i en Carlos de Son Tarí Nou, que produeixen pollastres ecològics. La societat cada vegada es preocupa més per la seva alimentació i saber d'on provenen els productes que compren. Amb la carn la preocupació és encara més intensa. Per això, els pollastres ecològics han tingut molt bona acollida entre la població de Menorca.

Una altra aposta de futur és el que ha fet n'Omar Zola a la finca Santa Margalida des Mercadal. Sota la marca d'iSafrà comercialitza el safrà que produeix en aquesta finca, un producte diferenciat i amb alt valor afegit que entra al mercat després de molts anys d'oblit a l'illa. ■

TTIP: La democràcia en perill

El TTIP (Acord Transatlàntic de Comerç i Inversió) s'està negociant actualment entre la Unió Europea i els Estats Units. Tracta de facilitar el comerç i les inversions multinacionals simplificant obstacles burocràtics. El problema és que considera que són obstacles al comerç i a la inversió tota una sèrie de normatives de caràcter social i ambiental, i pretén una igualació legislativa a cada costat de l'Atlàntic a la baixa, és a dir retrocedint en els drets socials i proteccions ambientals aconseguides democràticament i amb molt d'esforç.

Aquest tractat fa ja alguns anys que s'està discutint amb un gran secretisme, amb participació de lobbys empresarials, i sense cap mena de participació social. El que se sap són filtracions, amb contingut molt preocupant. El que indiquen és que amb l'excusa de la millora econòmica es pretén protegir els interessos de les multinacionals per sobre dels drets laborals, serveis públics o el medi ambient.

Es proposa la creació d'un Consell de Cooperació Regulatòria que decidiria la regulació de les condicions del comerç, la qualitat dels productes i mètodes de fabricació, al marge dels controls democràtics dels estats. A més, les empreses multinacionals disposarien d'uns tribunals especials on poder demandar als estats si consideren que algun canvi normatiu pot tenir impactes negatius sobre les seves inversions. Aquest mecanisme, anomenat Solució de Diferències Estat-Inversor (ISDS), és molt pervers, ja que pot fer que l'aplicació de decisions democràtiques

puguin costar molts de doblers als contribuents en indemnitzacions a empreses, o bé que els governs es frenin per por a l'hora de potenciar mesures socials o ambientals que serien beneficioses per a la gent, però podrien anar en contra dels interessos de les multinacionals.

Tot canvi legislatiu afavoreix uns interessos i en perjudica uns altres. Amb el TTIP es donarien eines a les multinacionals per a que puguin defensar els seus interessos, discriminant les empreses locals i sobretot la sobirania democràtica. Un cas clar seria la lluita contra el canvi climàtic, que només serà efectiva si es redueix dràsticament el consum de petroli i altres combustibles fòssils. Si es donen eines les multinacionals de l'energia fòssil per a que puguin dificultar els canvis normatius que condueixen a l'eliminació d'aquests combustibles, la solució serà molt més difícil.

Les multinacionals tenen l'assignatura pendent de reconèixer la responsabilitat social que tenen. L'economia només té sentit per a respondre a les necessitats de la societat. Justificar una activitat econòmica només pels beneficis monetaris que doni és immoral, i més si fins i tot va en contra dels interessos de la societat. Més preocupant és encara veure com les multinacionals tenen el poder de dirigir els governs, desvirtuant totalment les democràcies.

Arreu d'Europa i Estats Units s'estan produint mobilitzacions en contra d'aquest tractat. A Menorca també s'ha organitzat un grup que coordina accions d'informació i protesta. Es pot seguir la seva activitat per Facebook (noalTTIPMenorca). ■

LA BOTIGA DEL GOB

— Claustre del Carme, parada 40, Maó —

Llibres sobre Menorca, horta, fauna, flora... contes infantils, puzles i peluixos, camisetes, productes de custòdia agrària (mermelades, sal, vi, formatge, embotits, pa...) i moltes coses més!!

Comprant a la botiga del GOB ajudes a la natura de Menorca

Horari: de dilluns a dissabte, de 10 a 13:30 h

Tallers as Viver de plantes de Menorca

Es Viver de plantes de Menorca que gestiona el GOB té per objectiu difondre bones pràctiques en jardineria i horticultura, amb la finalitat que aquestes activitats puguin ser un benefici ambiental i no al contrari. Ens preocupa un excessiu consum d'aigua, la utilització de químics contaminants, o la introducció involuntària de malalties i espècies invasores. Tenim exemples clars d'aquestes problemàtiques a Menorca: mal estat i contaminació dels aqüífers, noves plagues...

Per abordar aquesta problemàtica és necessari en primer lloc disposar del tipus de planta adequat per canviar de pràctiques. D'aquí la necessitat del viver, on es crien plantes autòctones de Menorca, adaptades per tant al nostre clima, i també varietats locals d'horta, que són les idònies per gestionar un hort de manera ecològica. Un jardí basat en plantes autòctones redueix molt l'esforç de manteniment, és igualment estètic i evita altres problemes ambientals.

La planta autòctona també té altres aplicacions que es Viver posa en pràctica, com és la depuració d'aigües residuals. Aquest sistema de depuració, que anomenem filtres verds, aprofita la capacitat de les plantes aquàtiques d'absorbir els nitrats i altres contaminants de les aigües brutes d'una casa, obtenint una aigua prou neta com per a poder-la reutilitzar.

Les varietats locals d'horta s'adapten a poder tenir producte fresc i variat durant tota la temporada. Cada varietat té un període diferent de recol·lecció i unes característiques en quant a gust i aplicacions. Combinar diferents varietats en un hort ens aporta aquesta diversitat. Per altra banda, si les gestionem bé, podem

recollir-ne les llavors i tancar tot el cicle de producció. Es Viver fa una passa més i ofereix tallers gratuïts oberts al públic on s'aprenen tècniques de gestió i maneig de les plantes, sobretot d'horta. S'han fet tallers de com fer esqueixos, empelts, podes, planters, produir i conservar llavors, etc. Els imparteixen persones qualificades, del mateix viver o convidades. Per exemple Tomeu Truyol, d'Arbres d'Algendar, va explicar com fer empelts i, Judith Aisa, la producció de planters d'horta. Tenen una periodicitat mensual i es fan en dissabte dematí.

Una altra manera d'aprendre as Viver és fent-se voluntari. Les persones voluntàries ens ajuden en les feines de producció de planta a la vegada que aprenen els trucs de com fer-ho. Treballar amb plantes en un espai com es Viver és una experiència molt agradable i relaxant, i pensem que també molt enriquidora.

Es Viver obre al públic tots els divendres i dissabtes de 10 a 13:30. ■

AMB BON
HUMOR

Noticiari breu

FES-TE

VOLUNTARI DEL GOB

Una manera d'aprendre coses, estar en contacte amb la natura, conèixer gent interessant i ajudar-nos en els nostres projectes és fer-vos voluntaris del GOB. Si disposes de temps i te fa ganes col·laborar en el Viver, l'Hospital d'Animals o qualsevol altre dels nostres projectes pots contactar-nos al 971 350 762 o a info@gobmenorca.com

LA TEVA QUOTA O

DONATIU DESGRAVA MÉS

Amb els nous canvis legislatius hi ha hagut una modificació important pel que fa a la desgravació fiscal de les quotes de soci i dels donatius a entitats d'Utilitat Pública. De manera progressiva, en tres anys s'han apujat els percentatges desgravables, fins a arribar al 75% en molts de casos. Això representa un estalvi important per a totes les persones com tu que mostreu un compromís econòmic en la protecció del medi ambient de Menorca. També vol dir que augmentar la quota no representa un cost extra, ja que ve retornat en la declaració de renda. Alguns socis ja ho han fet. T'hi apuntes tu també?

Demana més informació trucant-nos o info@gobmenorca.com

CONVOCATÒRIA DE L'ASSEMBLEA DE SOCIS

Es convoca l'assemblea insular ordinària i l'assemblea interinsular ordinària de socis segons els següents ordres del dia:

Assemblea insular ordinària del GOB Menorca Divendres 10 de juny a les 20 h, al Molí del Rei (Camí des Castell 53, Maó)

- Lectura i aprovació si escau de l'acta anterior
- Presentació i aprovació si escau dels comptes 2015
- Propostes i preguntes

Assemblea interinsular ordinària del GOB Divendres 10 a les 20:30 h, Assemblea interinsular ordinària

- Lectura i aprovació si escau de l'acta anterior
- Presentació i aprovació si escau del resum d'activitats interinsulars 2015
  - Presentació i aprovació si escau dels comptes interinsulars 2015
  - Presentació i aprovació si escau del pressupost interinsular 2016
  - Propostes i preguntes

EXCURSIONS SOM TALAIÒTICS

El Departament de Cultura del Consell Insular i el GOB estan portant a terme amb molt d'èxit un programa d'excursions i conferències que relacionen el món talaiòtic amb l'actualitat. El GOB s'encarrega de l'organització de diferents excursions a peu per a visitar jaciments arqueològics, on un expert en fa una explicació. Al web del GOB trobareu la informació de com participar-hi.

DIFON EL
SOCARRELL
ENTRE ELS
TEUS AMICS.
REENVIA'LI!

CAMÍ DE CAVALLS.

15 ITINERARIS CIRCULARS

Aquesta guia editada pel GOB està tenint molt d'èxit entre les moltes persones amants de l'excursionisme. Cada itinerari inclou una descripció, un plànol i fotografies. Les descripcions adverteixen de les bifurcacions que es van trobant així com dels perills de camins amb circulació de vehicles. Incorporen apunts paisatgístics, de valors botànics o ornitològics, i algunes informacions històriques. El podreu trobar a llibreries o a les nostres botigues del Claustre i del Molí del Rei a Maó.

Per apuntar a l'agenda

- Diumenge 15 de maig, Festa del GOB, al Refugi de Biniati Vell. Més informació al web del GOB.
- Diumenge 22 de maig, excursió a Peu a Cornia, dins el programa **Som talaiòtics? Viure a Menorca abans i ara**. És necessari apuntar-s'hi. Més informació al web del GOB Menorca.
- Dijous 19 de maig, al Molí del Rei a les 20 h, projecció del curt *Abelles i Mel*, d'Antoni Salvador, seguit d'un col·loqui amb apicultors i naturalistes i d'una demostració de receptes amb tastet a càrrec de Fra Roger. Activitat en el context de Maó+Flors, organitzat per l'ajuntament de Maó.
- Dissabte 4 de juny, excursió nocturna a Peu a Torralba, dins el programa **Som talaiòtics? Viure a Menorca abans i ara**. És necessari apuntar-se. Més informació al web del GOB Menorca.
- Diumenge 5 de juny, jornada de **portes obertes al Centre de Recuperació de Fauna Silvestre**, amb col·laboració amb Líthica i l'ajuntament de Ciutadella.
- Divendres 10 de juny, Assemblea de socis, a les 20 h al Molí de Rei a Maó.

Per consultar la informació actualitzada, visiteu el nostre web o telefonau a les oficines del GOB.

I no oblideu que...

- **L'Agrobotiga, al Molí del Rei (Maó)**, està en funcionament amb el mateix horari d'atenció que les nostres oficines. Si voleu més informació podeu visitar el web a: <http://www.gobmenorca.com/botiga-agrobotiga>
- Es **Viver de plantes de Menorca** està obert els divendres i dissabtes de 10 a 13.30h. Podeu comprar-hi plantes autòctones, planters, consultar dubtes en relació amb la jardineria sostenible, etc. Us animam a passar-hi! El trobareu entre la carretera de l'aeroport i la carretera general, al costat de Mestral.
- Cada diumenge s'instal·la l'**Agromaó** a la plaça Reial de Maó, el mercat agrari setmanal on es poden adquirir productes del camp de Menorca provinents de finques que s'han compromès a desenvolupar una gestió agrària responsable, avalada pel segell d'Agricultura Ecològica, pel Contracte Agrari Reserva de la Biosfera o per un acord de custòdia del territori. L'Agromaó està en funcionament entre les 10 i les 14 h.
- Trobareu el **Banc del Temps** cada dijous de 19 a 20 h al Molí del Rei (Camí des Castell, 53 de Maó). Animeu-vos a intercanviar habilitats i capacitats amb el temps com a única moneda de canvi!

El trimestre anterior...

CURS DE FORMACIÓ AMBIENTAL PER A EXCURSIONISTES

Coincidint amb l'inici de la primavera el GOB ha duit a terme un curs de formació ambiental per a gent en contacte amb la natura. Hi han participat vint-i-cinc persones d'àmbits diferents, com excursionistes habituals o professionals del turisme. S'han donat eines per a poder conèixer la geologia, la flora i la fauna de Menorca, i per tant poder gaudir-ne més o explicar millor la riquesa ambiental de l'illa. La base del curs han estat quatre excursions guiades intentant visitar indrets ben diferents, complementades amb sessions teòriques monogràfiques.

Els participants han valorat molt positivament l'experiència, de manera que ens anima a programar-ne properes edicions. ■

Foto: Gregori Conill - ECOTONS SCP

Fas falta / Fem falta

Vull fer-me soci/a del GOB Menorca

Nom i llinatges			
NIF		Any de naixement	
Adreça			
Codi Postal		Població	
Província		Telèfon	Mòbil
E-mail			
☐	Vull rebre les notícies per e-mail		
☐	Vull desgravar a l'IRPF		
Domiciliació bancària			
Quota anual		€	
Banc			
Compte IBAN	____/____/____/____/____/____/____		

Quotes mínimes: menors de 16 anys: 17,42 € / de 16 a 25 anys: 26,12 € / de 26 a 64 anys: 58,78 € / a partir de 65 anys: 43,54 €

Data ____ / ____ / ____

Signatura

www.gobmenorca.com

info@gobmenorca.com

Camí des Castell, 53. 07702 Maó · Tel. (34) 971 35 07 62, Fax (34) 35 18 65

Camí de Maó, 38. 07760 Ciutadella · Tel. 971 38 63 22